

Z. Z. Stránský

Ivo MAROEVIČ

Into the World with the Cultural Heritage

Museology – Conservation – Architecture

Matica Hrvatska, Patrinja 2004, Stran 496+ vyobrazení, ISBN 953-6668-15-7

V závěru roku 2006 zemřel vedoucí představitel chorvatské, ale i mezinárodní muzeologie prof. dr. Ivo Maroevič, vedoucí katedry muzeologie na univerzitě v Záhřebu.

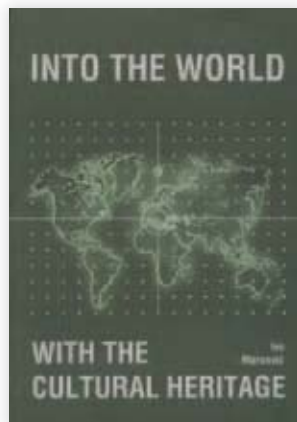
Ač již vážně nemocen, zúčastnil se ve dnech 8.-10. listopadu sympozia k tematice „Muzealizace v soudobé společnosti a úloha muzeologie“ v Technickém muzeu v Brně a nejenže vystoupil s osobitým příspěvkem k této tematice, ale vedl i druhý tematický blok.

S ohledem k této výrazné ztrátě oboru muzeologie, je třeba zde připomenout iniciativu chorvatské kulturní organizace „Matica Hrvatska“, která se rozhodla vydat profilovou publikaci, která zahrnuje podstatnou část vědecké tvorby Ivo Maroeviče. Publikace je ve dvojjazyčné verzi, chorvatsky a anglicky, a umožňuje chorvatské, ale mezinárodní veřejnosti se seznámit s pracemi Ivo Maroeviče, které většinou vyšly v anglické verzi, v různých edicích národních a zejména mezinárodních organizací, které by zájemci asi obtížně hledali.

Touto publikací se nám zpřístupňuje životní dílo Ivo Maroeviče ve stěžejních pracích a umožňuje jak v historickém sledu, tak systematicky se seznamovat s jeho teoretickým přístupem a přínosem.

Zabýváme-li se touto syntetizující publikací, nemůžeme však nechat mimo pozornost komplexní Maroevičovo kompendium muzeologie, které pod názvem „Introduction to museology – the European approach“ vydal v roce 1998 Verlag dr. Christian Miller-Straten v Mnichově. Konfrontace obou titulů nám umožňuje nejen postihnout jeho základní teoretickou explikaci systému muzeologie, ale současně i širší kontext, ze kterého Maroevič přistupoval jak k vlastní problematice muzeologie, tak jejímu pojetí v kontextu informatiky a kulturního dědictví.

Pojmy informace a dědictví jsou určujícími pojmy Maroevičova přístupu ke skutečnosti a jednoznačně identifikují, spájejí a zařazují oblasti muzejní kultury i památkové péče.

Preference informací, resp. informatiky má již své kořeny ve vývoji tohoto oboru na filozofické fakultě Univerzity v Záhřebu a jsou v relaci k dílu a působení prof. B. Těžaka, který měl také stěžejní podíl na podpoře prof. Dr. Antuna Bauera při jeho snaze prosadit na této univerzitě muzeologickou výuku.

To je tradice, která měla své pokračování právě v díle prof. Maroeviče. Maroevič převzal štafetu muzeologie od Antuna Bauera a ve spolupráci jak s Tomislavem Šolou, tak Miroslavem Tudmanem dále rozvinul a prohloubil jak muzeologii a její výuku, tak uplatnil pro ní i širší kontext, pro který měl osobní jak kvalifikační, tak praktické předpoklady a zkušenosti z oblasti památkové péče. Neméně zásluhu měl pak také v tom, že jako aktivní člen řady mezinárodních komisí ICOM, jako ICTOP či ICOFOM, prosazoval a obhajoval progresivní pojetí muzeologie v mezinárodním měřítku, čehož je recenzovaná publikace autentickým dokladem.

Pro orientaci v tematice, ale i v zájmu sledování vývoje autorova myšlení, je pro nás velmi funkční to, že práce byly seskupeny do tematických bloků.

Prvý blok se týká muzeologie jako akademické a společenskovedné disciplíny. Je uveden studii vymezující postavení a úlohu muzeologie v informačních vědách. Na ní navazují témata věnovaná vztahu muzeologie a muzea, budoucnosti muzeologie, ale i jejímu místu ve vědě a nechybí pochopitelně ani problematika globálního i národního kulturního dědictví, které zaštiťuje úlohu muzeologie.

Další bloky se týkají pojmu muzeality, muzejního objektu a muzeí. Posledně jmenovaný obsahuje rozsáhlou typologii muzeí, kde předmětem pozornosti jsou i virtuální muzea. Na to navazuje blok muzeografie

s obsahovým těžištěm v prezentační komunikaci, ale i otázky týkající se informací a dokumentace. Ještě obsažnější je blok věnovaný muzejní výchově. Autor nejen vymezuje a obhajuje potřebu tohoto druhu výchovy, ale seznamuje nás i s vlastními zkušenostmi, které získal zejména na půdě Univerzity v Záhřebu.

V souladu s Maroevičovou dlouholetou praxí v oblasti památkové péče a teoretickým zájmem o městské památkové rezervace, obsahuje blok konzervace a památkové péče jeho konkrétní praktické zkušenosti z této oblasti, ale i teoretické přístupy k historickým, zejména architektonickým památkám, jejich konzervování a dokumentaci. Tato tematika pak naplňuje závěrečný blok, který je přímo věnovaný architektuře. Jeho příspěvky k této tematice dokumentují jeho přístup k vývoji architektury i to, že vždy spojoval památkářský přístup s obecným pojmáním vývoje architektury jako osobité tvorby a nepodléhal nějakému konservatismu, jak se s tím mnohdy setkáváme právě u pracovníků z oblasti památkové péče.

Závěr Maroevičova díla pak dovršuje bibliografie, která je důležitým orientačním prostředkem k detailnějšímu studiu jeho vědeckého odkazu.

Prohlížíte-li tuto obsažnou edici Maroevičova díla, uvědomujete si především, že touto publikací se uzavírá jeho vědecké a pedagogické dílo. Poslední jeho slovo jsme mohli číst ve sborníku vzpomínutého brněnského sympozia. O to závažnější je právě tato publikace. Je to celoživotní odkaz pro současníky i následovníky a dokument významné kapitoly dějin muzeologického myšlení. ■